

ČESKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jm é n e m r e p u b l i k y

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Jana Filipa (soudce zpravodaje) a soudců Josefa Fialy a Radovana Suchánka o ústavních stížnostech stěžovatele **J. B.**, zastoupeného Mgr. Ing. Janem Boučkem, advokátem, sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1 – Nové Město, proti výrokům II rozsudků Městského soudu v Praze ze dne 19. dubna 2022 č. j. 16 A 8/2019-37 a 16 A 21/2019-32, za účasti **Městského soudu v Praze**, jako účastníka řízení, a **Magistrátu hlavního města Prahy**, sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1 – Staré Město, jako vedlejšího účastníka řízení, takto:

I. Výroky II rozsudků Městského soudu v Praze ze dne 19. dubna 2022 č. j. 16 A 8/2019-37 a 16 A 21/2019-32, v částech, ve kterých nebyla stěžovateli přiznána náhrada nákladů řízení za zaplacený soudní poplatek, bylo porušeno právo stěžovatele na soudní ochranu ve spojení s právem na ochranu vlastnického práva podle čl. 36 odst. 1 a 2 ve spojení s čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

II. Výroky II rozsudků Městského soudu v Praze ze dne 19. dubna 2022 č. j. 16 A 8/2019-37 a 16 A 21/2019-32, v částech, ve kterých jimi nebyla stěžovateli přiznána náhrada nákladů řízení za zaplacený soudní poplatek, se zrušují.

III. Ve zbývajících částech se ústavní stížnosti odmítají.

Odůvodnění

I.

Skutkové okolnosti posuzovaných věcí a obsah napadených rozhodnutí

1. Ústavními stížnostmi podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) a § 72 a násl. zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví uvedených výroků soudních rozhodnutí, přičemž tvrdí, že jimi byla porušena jeho základní práva zaručená v čl. 11 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

2. Ústavní soud usnesením ze dne 10. 5. 2022 sp. zn. IV. ÚS 1059/22 a I. ÚS 1060/22 (všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>) rozhodl o spojení ústavních stížností ke společnému řízení pod sp. zn. IV. ÚS 1059/22.

3. Z ústavních stížností a vyžádaných spisů Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) sp. zn. 16 A 8/2019 a 16 A 21/2019 se podává, že stěžovatel se v řízení před Městským soudem v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí správních orgánů, kterými byl shledán vinným ze spáchání přestupků podle § 34e odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silniční dopravě“), kterých se z nedbalosti dopustil tím, že dne 14. 12. 2017 a 19. 2. 2018 poskytl přepravu cestujícím, kdy přeprava byla objednána přes mobilní aplikaci Uberpop, a to aniž by byl stěžovatel držitelem oprávnění řidiče taxislužby. Tedy v rozporu s § 21c odst. 1 zákona o silniční dopravě vykonával práci řidiče taxislužby bez oprávnění pro řidiče taxislužby. Současně byl shledán vinným také ze spáchání přestupků proti pořádku v územní samosprávě podle § 4 odst. 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen „zákon o některých přestupcích“), kterých se z nedbalosti dopustil výše popsáním jednáním, aniž by zkouškou řidiče taxislužby prokázal znalosti místopisu, znalosti právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele a znalosti obsluhy taxametru, čímž porušil čl. 1 obecně závazné vyhlášky hl. m. Prahy č. 23/1998 Sb. hl. m. Prahy, o ověřování znalostí řidičů taxislužby na území hl. m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), tedy porušil povinnost stanovenou v obecně závazné vyhlášce obce. Za tyto přestupky byly stěžovateli uloženy pokuty ve výši 50 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč v obou posuzovaných věcech, tedy celkem pokuty ve výši 100 000 Kč a náklady řízení ve výši celkem 2 000 Kč.

4. Městský soud rozsudkem ze dne 19. 4. 2022 č. j. 16 A 8/2019-37 zrušil rozhodnutí vedlejšího účastníka ze dne 8. 2. 2019 č. j. MHMP 277983/2019 a věc mu vrátil k dalšímu řízení (výrok I) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II). Dále rozsudkem ze dne 19. 4. 2022 č. j. 16 A 21/2019-32 zrušil rozhodnutí vedlejšího účastníka ze dne 11. 2. 2019 č. j. MHMP 277836/2019 a věc mu vrátil k dalšímu řízení (výrok I) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

5. Městský soud dospěl k závěru, že žaloby byly podány důvodně, nikoli však z důvodu jejich obsahu. Zákonem č. 115/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, došlo k novelizaci § 21b zákona o silniční dopravě tak, že bylo zrušeno zmocnění pro obce ohledně

stanovování povinnosti absolvovat zmíněnou zkoušku. Městský soud se z úřední povinnosti v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016 č. j. 5 As 104/2013-46 zabýval otázkou, zda změna právní úpravy, k níž došlo po právní moci napadených rozhodnutí, mohla vést k rozhodnutí pro stěžovatele příznivějšímu. Dospěl k závěru, že zákon o silniční dopravě již nadále obcím neumožňuje uložit obecně závaznou vyhláškou povinnost, která bude vyžadovat odbornou zkoušku, proto není možné nadále postupovat podle čl. 1 vyhlášky. V průběhu soudního řízení tak došlo k přijetí takové právní úpravy, která je ve prospěch stěžovatele, neboť protiprávní jednání, za které byl shledán vinným a sankcionován, není nadále možné za protiprávní považovat. Městský soud proto musel žalobám vyhovět.

6. Ústavní stížností napadené nákladové výroky odůvodnil městský soud tak, že v průběhu soudního řízení došlo ke změně právní úpravy, což je skutečnost, kterou nemohl v době podání žaloby stěžovatel (ani vedlejší účastník) předvídat. Stěžovatel tak sice byl ve věci úspěšný, avšak pouze z výše uvedeného důvodu.

II.

Argumentace stěžovatele

7. Stěžovatel namítá, že byl procesně úspěšný, takže napadené nákladové výroky jsou naprosto překvapivé, neboť zjevně nerespektují základní princip rozhodování o nákladech řízení, a to princip úspěchu ve věci. Tím popírají kauzální nexus mezi stěžovatelem podanými žalobami a jejich pozitivním výsledkem, neboť v řízení o nich uspěl. Jinými slovy, nebylo-li by žalob stěžovatele, pak by nebyly ani pro stěžovatele příznivé rozsudky městského soudu.

8. Podle konstantní judikatury Ústavního soudu, na níž stěžovatel odkázal, je princip úspěchu ve věci základním pravidlem pro rozhodování o nákladech řízení, přičemž moderace (ignorance) tohoto základního pravidla je z něj výjimkou. Každá výjimka v právu má být uplatňována zdrženlivě a předvídavě pro účastníka, na nějž má být výjimka aplikována, což není případ posuzovaných věcí.

9. Stěžovatel rovněž namítá, že změnu zákonného ustanovení benefitující stěžovatele není možno považovat za zřetele hodnou okolnost, která by byla důvodem pro aplikaci výjimky z principu úspěchu ve věci. Nelze mu přičítat k tíži, že došlo ke změně zákona, která je mu ku prospěchu. Sám takovou situaci nezpůsobil a nemůže být za okolnost, kterou nezpůsobil, penalizován nepřiznáním náhrady nákladů řízení. Za změnu zákona neodpovídá a zároveň mu zjevně prospívá i ústavněprávní princip *nulum crimen sine lege*, který byl aplikován při rozhodování v jeho věci.

III.

Procesní předpoklady projednání návrhů

10. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení. Dospěl k závěru, že ústavní stížnosti byly podány včas oprávněným stěžovatelem, který byl účastníkem řízení, ve kterých byly vydány rozsudky městského soudu obsahující napadené výroky. Ústavní soud je k jejich projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen v souladu s § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu. Jeho ústavní stížnosti jsou přípustné (§ 75

odst. 1 téhož zákona *a contrario*), neboť vyčerpal všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svých práv.

IV.

Vyjádření účastníka řízení, vedlejšího účastníka a replika stěžovatele

11. Soudce zpravodaj postupem podle § 42 odst. 4 zákona o Ústavním soudu zaslal ústavní stížnost k vyjádření účastníkovi a vedlejšímu účastníkovi.

12. Městský soud ve svém vyjádření sdělil, že mimo jiné rozhodl o nepřiznání nákladů řízení stěžovateli podle § 60 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Důvod zvláštního zřetele shledal v tom, že žalobám bylo vyhověno pouze z důvodu změny právní úpravy, uplatněné žalobní body byly shledány nedůvodnými. Aplikace § 60 odst. 7 s. ř. s. v případech nové právní úpravy není projevem libovůle, zároveň není v rozporu s účelem daného ustanovení. Nepřiznání náhrady nákladů řízení v případě úspěchu daného výhradně změnou právní úpravy je projevem přípustného nalezení rovnováhy mezi zákonností žalobou napadeného rozhodnutí ke dni jeho vyhlášení (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a povinnosti přihlédnout k nové příznivější právní úpravě (čl. 40 odst. 6 Listiny). Městský soud ani neshledal rozumný důvod pro poučení stěžovatele o zvážení použití moderační pravomoci soudem, neboť takové poučení by vedlo pouze k dalším nákladům řízení, aniž by případný úkon stěžovatele vedl ke změně právního názoru soudu nebo rozhojnění jeho úvah. Městský soud dále sdělil, že právní zástupce stěžovatele je výhradním právním zástupcem žalobců ohledně přestupků v dopravě prostřednictvím aplikace UBER, kde již existuje rozsáhlá judikatura k totožným žalobním námitkám uplatněných právním zástupcem stěžovatele. Judikatura soudu umožnila se vypořádat s obsahem žaloby bez ohledu na novou právní úpravu týkající se části protiprávního jednání žalobce, ke které soud přihlédl *ex officio*, aniž to stěžovatel namítl.

13. Vedlejší účastník se ve svém vyjádření ztotožnil s právním názorem městského soudu a zdůraznil, že ke zrušení rozhodnutí nedošlo v důsledku nesprávného úředního postupu či jakéhokoli jiného pochybení z jeho strany. Důvodem zrušení rozhodnutí byla změna právní úpravy, když tuto změnu právní úpravy nemohl předvídat.

14. Předmětná vyjádření byla stěžovateli zaslána na vědomí a k případné replice. Ten v ní setrval na argumentaci uplatněné v ústavních stížnostech, přičemž zdůraznil, že celý přezkum správních rozhodnutí je založen na kasačním principu, tedy je-li výsledkem soudního řízení zrušení správního rozhodnutí, pak je tím dán procesní úspěch žalobce (stěžovatele). Podle stěžovatele je nutno poukázat i na fakt, že stěžovatel jako úspěšný ve věci proti správnímu orgánu uhradil státu soudní poplatek, aby mohl být úspěšný, a stát si přesto ponechá soudní poplatek jako penalizaci za úspěch.

V.

Posouzení opodstatněnosti a důvodnosti ústavních stížností

15. Ústavní soud je soudním orgánem ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy), který stojí mimo soustavu soudů (čl. 91 odst. 1 Ústavy). Vzhledem k tomu jej nelze, vykonává-li svoji pravomoc tak, že podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy rozhoduje o ústavní stížnosti

proti pravomocnému soudnímu rozhodnutí, považovat za další, „superrevizní“ instanci v systému obecné justice, oprávněnou vlastním rozhodováním (nepřímo) nahrazovat rozhodování soudů; jeho úkolem je „toliko“ přezkoumat ústavnost soudních rozhodnutí, jakož i řízení, které jejich vydání předcházelo. Proto vedení řízení, zjišťování a hodnocení skutkového stavu, výklad zákonů a podzákoných právních předpisů i jejich použití na jednotlivý případ je v zásadě věcí soudů, a o zásahu Ústavního soudu do jejich rozhodovací činnosti lze uvažovat za situace, kdy je jejich rozhodování stíženo vadami, které mají za následek porušení ústavnosti (tzv. kvalifikované vady); o jaké vady jde, lze zjistit z judikatury Ústavního soudu.

16. Proces interpretace a aplikace podústavního práva pak bývá stížen takovouto kvalifikovanou vadou zpravidla tehdy, nezohlední-li obecné soudy správně (či vůbec) dopad některého ústavně zaručeného základního práva (svobody) na posuzovanou věc, nebo se dopustí – z hlediska řádně vedeného soudního řízení – neakceptovatelné „libovůle“, spočívající buď v nerespektování jednoznačně znějící kogentní normy, nebo ve zjevném a neodůvodněném vybočení ze standardů výkladu, jenž je v soudní praxi podáván, resp. který odpovídá všeobecně uznávanému (doktrinálnímu) chápání dotčených právních institutů [viz k tomu např. náleze ze dne 25. 9. 2007 sp. zn. Pl. ÚS 85/06 (N 148/46 SbNU 471)].

17. Ústavní soud proto přezkoumal napadené výroky rozsudků městského soudu, jakož i řízení jim předcházející, a po seznámení se s vyžádanými soudními spisy dospěl k následujícím závěrům.

18. Ústavní soud se k rozhodování ve věcech nákladů řízení staví zdrženlivě a podrobuje je toliko omezenému ústavněprávnímu přezkumu. Ačkoliv i rozhodnutí o nákladech řízení může mít citelný dopad do majetkové sféry účastníků řízení, samotný spor o nákladech řízení většinou nedosahuje intenzity způsobit porušení jejich základní práva a svobody. Nicméně je toto rozhodování nedílnou součástí soudního řízení jako celku [viz např. náleze ze dne 2. 5. 2002 sp. zn. III. ÚS 455/01 (N 57/26 SbNU 113)], přičemž *„právo na přiznání přiměřené (a právním předpisem stanovené) náhrady nákladů, které úspěšné straně v řízení vzniknou, je součástí práva na soudní ochranu a také souvisí, pokud jde konkrétně o náklady právního zastoupení, s právem na právní pomoc ve smyslu čl. 37 odst. 2 Listiny“* [viz nálezy ze dne 4. 7. 2001 sp. zn. II. ÚS 598/2000 nebo ze dne 21. 3. 2006 sp. zn. II. ÚS 259/05 (N 65/40 SbNU 647)].

19. Ústavní soud tak dal ve své judikatuře opakovaně najevo, že při posuzování problematiky nákladů řízení, tj. problematiky ve vztahu k předmětu řízení před obecnými soudy podružné, ke zrušení napadeného výroku o nákladech řízení přistupuje pouze výjimečně, například zjistí-li, že došlo k porušení práva na soudní ochranu nebo že bylo porušeno jiné základní právo [viz např. nálezy ze dne 30. 4. 2008 sp. zn. III. ÚS 1817/07 (N 81/49 SbNU 177) a ze dne 21. 3. 2006 sp. zn. II. ÚS 259/05 (N 65/40 SbNU 647)]. Zásah Ústavního soudu je proto namístě pouze tehdy, je-li rozhodovací proces stížen tzv. kvalifikovanými vadami [viz k tomu náleze ze dne 10. 4. 2014 sp. zn. III. ÚS 3725/13 (N 55/73 SbNU 89)].

20. Rozhodování o nákladech řízení je však také nedílnou součástí soudního řízení jako celku, a proto i na tuto část řízení dopadají postuláty práva na soudní ochranu a řádně vedené soudní řízení. Z hlediska ústavních kautel hlavy páté Listiny může otázka náhrady nákladů řízení nabýt ústavněprávního významu například tehdy, je-li v procesu

interpretace a aplikace příslušných ustanovení obecně závazného právního předpisu obecným soudem obsažen prvek libovůle či svévole. Takové pochybení bylo částečně zjištěno i v nyní posuzované věci, přičemž právní závěry Ústavního soudu vyslovené v tomto nálezu podstatně přesahují vlastní zájmy stěžovatele. Proto přistoupil Ústavní soud k meritornímu přezkumu ústavních stížností stěžovatele, neboť k tzv. bagatelním věcem přistupuje zásadně zdrženlivě (viz blíže např. usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2009 sp. zn. II. ÚS 2538/09; všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>). Nicméně současně platí, že ani u bagatelních věcí nelze slevit ze základních principů, na nichž je založeno právo na soudní ochranu a jedinou mezní hranicí pro ústavněprávní přezkum nemůže být jen určitá zákonem stanovená částka [srov. nálezy ze dne 16. 4. 2013 sp. zn. II. ÚS 3679/12 (N 57/69 SbNU 109) a ze dne 26. 3. 2014 sp. zn. IV. ÚS 4546/12 (N 44/72 SbNU 509)].

21. V posuzované věci brojí stěžovatel proti výrokům o náhradě nákladů řízení, a to konkrétně o jejich nepřiznání, ačkoliv mu princip úspěchu ve věci byl ku prospěchu.

22. Princip úspěchu ve věci při rozhodování o náhradě nákladů řízení ve správním soudnictví vyplývá z § 60 odst. 1 s. ř. s.: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“

23. Nicméně podle § 60 odst. 7 s. ř. s.: „*Jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává*“, tedy zákonodárce zakotvil i do rozhodování o náhradě nákladů řízení ve správním soudnictví moderační pravomoc soudu. Jak výstižně uvádí důvodová zpráva k tomuto ustanovení: „*Zakládá se rozsáhlá pravomoc soudu k moderování výroku o náhradě nákladů řízení, protože mnohost různých řízení činí takovou potřebu nezbytnou. Bude proto možné, aby soud přiznal právo na náhradu i tam, kde z obecné úpravy neplyne, a naopak. Pro to svědčí i dosavadní zkušenosti s přiměřeným užitím obecných ustanovení občanského soudního řádu.*“

24. Ústavní soud shledává, že pro výklad § 60 odst. 7 s. ř. s. je však nutno uplatnit stejná ústavněprávní omezení jako pro výklad § 150 o. s. ř., tedy jej nelze považovat za ustanovení, které by zakládalo zcela volnou diskreci soudu (ve smyslu libovůle), nýbrž jde o ustanovení, podle něhož je soud povinen zkoumat, zda ve věci neexistují zvláštní okolnosti, k nimž je třeba při stanovení povinnosti k náhradě nákladů řízení výjimečně přihlídnout. Ustanovení § 150 o. s. ř. (potažmo § 60 odst. 7 s. ř. s.) proto nelze vykládat tak, že lze kdykoli, bez ohledu na základní zásady rozhodování o nákladech řízení, nepřiznat náhradu nákladů úspěšnému účastníkovi řízení [srov. nálezy ze dne 12. 7. 2005 sp. zn. I. ÚS 305/03 (N 136/38 SbNU 3)].

25. Ústavní soud v optice posuzované věci připomíná, že náklady řízení se nesestávají pouze z odměny advokáta, jelikož soudem vypočtené náklady řízení zpravidla tvoří odměna advokáta, náhrada hotových výdajů a též zaplacený soudní poplatek. V případě nákladů tvořených odměnou advokáta nebo náhradou hotových výdajů je logicky zřejmé, že jejich nepřiznání správními soudy (za předpokladu, že nedojde ke kvalifikovaným vadám v průběhu rozhodování o nich) je při ústavně souladném použití § 60 odst. 7 s. ř. s. obecně možné.

26. Oproti tomu zaplacení soudního poplatku ve správním soudnictví a jeho následné nepřiznání při úspěchu ve věci (tedy typicky při zrušení napadeného správního rozhodnutí nebo opatření obecné povahy, nebo při prohlášení nezákonnosti zásahu či nečinnosti správního orgánu soudem) se dostává do přímého rozporu s ústavně garantovaným právem stěžovatele na soudní ochranu, neboť zaplacením soudního poplatku se účastník domáhal ochrany svých práv proti nezákonnému aktu správního orgánu (obecně řečeno státu) a správní soud mu tuto ochranu poskytl, nicméně stěžovatel byl za tento svůj procesní úspěch sankcionován nutností zaplatit soudní poplatek, a to opětovně (v důsledku) ve prospěch státu. Jinými slovy řečeno, při nepřiznání náhrady uhrazeného soudního poplatku ve správním soudnictví dochází k absurdní situaci, že úspěšný účastník, který se domohl svých práv vůči státu a je tudíž vůči správnímu orgánu (nakládajícímu s veřejnými prostředky) úspěšný, je *de facto* nucen platit náklady řízení v podobě soudního poplatku ve výsledku tomu, kdo do jeho práv zasáhl (tedy opětovně státu, nicméně nyní prostřednictvím soudu). Takovýto postup podle Ústavního soudu porušuje právo takto úspěšných žalobců ve správním soudnictví na soudní ochranu ve spojení s jejich právem na ochranu vlastnického práva.

27. Ústavní soud proto dospěl k závěru, že správní soudy zásadně disponují diskreční pravomocí při rozhodování o náhradě nákladů řízení a jsou povinny zkoumat, zda neexistují zvláštní okolnosti, k nimž je třeba při stanovení povinnosti k náhradě nákladů řízení výjimečně přihlídnout. Takovou zvláštní okolností však nemůže být situace, kdy straně, která úspěšně a aktivně bránila svá práva proti nezákonnému rozhodnutí orgánu veřejné moci, nebyl neúspěšným správním orgánem kompenzován zaplacený soudní poplatek. V takové situaci je nepřiznání náhrady nákladů řízení v podobě zaplaceného soudního poplatku porušením práva na soudní ochranu z důvodů výše uvedených.

28. Ve zbývajících částech ústavních stížností, tj. ve věci náhrady nákladů řízení, spočívající v odměně advokáta stěžovatele a náhrady hotových výdajů, Ústavní soud shledává, že tato nedosahuje intenzity opodstatňující porušení základních práv a svobod [srov. např. usnesení ze dne 27. 5. 1998 sp. zn. II. ÚS 130/98, ze dne 1. 11. 1999 sp. zn. IV. ÚS 10/98, ze dne 5. 8. 2002 sp. zn. IV. ÚS 303/02 (U 25/27 SbNU 307), ze dne 4. 2. 2003 sp. zn. I. ÚS 30/02 nebo ze dne 13. 10. 2005 sp. zn. III. ÚS 255/05]. Aby tomu tak bylo, tak v předchozím odůvodnění zmíněné „kvalifikované vady“ by musely dosáhnout značné intenzity, aby bylo dosaženo ústavněprávní úrovně věci.

29. O ústavněprávní dimenzi jde tudíž obecně pouze ve výjimečných případech (viz shora sub 18 až 20). Právní závěr městského soudu, že stěžovateli nepřiznal náhradu nákladů řízení spočívající v odměně advokáta a náhrady hotových výdajů, jelikož žalobě bylo vyhověno pouze z důvodu změny právní úpravy týkající se jednoho z přestupků stěžovatele, když uplatněné žalobní body byly shledány nedůvodnými, lze shledat z ústavního hlediska přijatelným. Za této jednoznačné skutkové situace tak lze též aprobovat procesní postup městského soudu, který nepoučil předem stěžovatele o možnosti použití moderačního práva soudem. Ostatně takovýto právní závěr a procesní postup správních soudů není nikterak výjimečný (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v azylových věcech, kde je žalobám, resp. kasačním stížnostem, vyhověno pro změnu poměrů, které zde nebyly dány ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí a náklady řízení nejsou přiznávány – srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2022 č. j. 8 Azs 343/2021-31, ze dne 7. 4. 2022 č. j. 8 Azs 55/2022-25 nebo ze dne 24. 3. 2022 č. j. 1 Azs 36/2022-31). Ústavní stížnosti jsou tedy v této části návrhem zjevně neopodstatněným.

VI. Závěr

30. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem nezbývá než uzavřít, že napadenými výroky II rozsudků městského soudu v částech, ve kterých nebyla stěžovateli přiznána náhrada nákladů řízení za zaplacený soudní poplatek, byla porušena ve výroku nálezu uvedená ústavně zaručená práva stěžovatele. Z uvedených důvodů Ústavní soud podle § 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu v těchto částech ústavním stížností vyhověl a napadené výroky II rozsudků městského soudu podle § 82 odst. 3 písm. a) téhož zákona v předmětných částech zrušil.

31. Ve zbývajících částech ústavních stížností pak Ústavní soud ústavní stížnosti podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu odmítl jako návrhy zjevně neopodstatněné.

32. Vzhledem k tomu, že od ústního jednání nebylo možno očekávat další objasnění věci, Ústavní soud od něj podle § 44 věty první téhož zákona upustil.

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 3. ledna 2023

Jan Filip
předseda senátu